

Betænkning

over

I. forslag til lov om ændring i lov om sundhedsvæsenet i Grønland og II. forslag til lov om ændring i lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.

(Afgivet af udvalget den 13. april 1961).

Udvalget har afholdt 3 møder og herunder haft samråd med ministeren for Grønland.

I anledning af de under første behandling af forslag til lov om ændring i lov om sundhedsvæsenet i Grønland fremsatte udtalelser om rækkevidden af de administrative frihedsberøvelser, der kan blive tale om, og om de retlige garantier over for disse frihedsberøvelser har ministeren for Grønland tilstillet udvalget en udtalelse fra det grønlandske lovudvalg. Denne optrykkes som bilag til nærværende betænkning.

Udvalget indstiller herefter I. *forslag til lov om ændring i lov om sundhedsvæsenet i Grønland* til vedtagelse med nedenstående af ministeren for Grønland foreslåede ændring, der er af redaktionel karakter.

II. *forslag til lov om ændring i lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.* indstiller udvalget til vedtagelse uændret.

Ændringsforslag til

I. forslag til lov om ændring i lov om sundhedsvæsenet i Grønland.

Af *ministeren for Grønland*, tiltrådt af *udvalget*:

Før lovforslagets tekst indsættes: „1“, og som nyt nummer tilføjes:

„2. Overalt i loven ændres ordet „statsministeren“ til: „ministeren for Grønland“. I § 9 ændres ordet „statsministeriet“ til: „ministeriet for Grønland“.

Dupont.	Erik Eriksen.	Aage Fogh, næstformand.	From.	Victor Gram.
Hjortnæs.	Lund Jensen.	Niels Matthiasen.		K. Axel Nielsen, formand.
Peter Nielsen.	Ninn-Hansen.	Helga Pedersen.		Niels Ravn.
Rosing.	Teichert.	Gertie Wandel.		Vivike.

Bilag.

DET GRØNLANDSKE LOVUDVALG

København, den 28. marts 1961.

Lovudvalget har af Ministeriet for Grønland fået forelagt bemærkninger fremsat af Helga Pedersen ved første behandling i Folketinget af lovforslag om ændring i lov om sundhedsvæsenet i Grønland.

I den anledning skal man udtale, at man har læst de fremførte bemærkninger således, at der for det første kan rejses spørgsmål om, hvorvidt man i selve lovbestemmelsen § 5 a burde optage en regel om adgangen til domstols rekurs for den, der underkastes de forskellige frihedsberøvende foranstaltninger som bestemmelsen giver hjemmel til. For det andet rejses spørgsmålet om, hvorvidt man i lovbestemmelsen bør give nærmere regler om de materielle betingelser for indgreb i den personlige frihed.

Med hensyn til det første spørgsmål bemærkes, at adgangen til domstols rekurs, der følger af grundlovens § 71, stk. 6, for Grønlands vedkommende er nærmere bestemt i retsplejelovens kap. 4 E, som ændret ved lov nr. 40 af 2. marts 1955. Spørgsmålet om en positiv bestemmelse i selve sundhedsloven forekommer derfor kun at være et spørgsmål om, hvordan man mest praktisk vejleder befolkningen med hensyn til dens retsstilling på dette område, og i denne henseende ville det vel være tilstrækkeligt vejledende, når bestemmelsen, der udstedes med hjemmel i § 5 a, indeholder regler om, hvorledes indbringelse for domstolene finder sted.

Med hensyn til det andet spørgsmål bemærkes, at § 5 a dækker samme område, som i Danmark er behandlet i 4 love: Lov nr. 138 af 10. maj 1915 om foranstaltninger om smitsomme sygdommes udbredelse, lov nr. 145 af 12. marts 1918 om foranstaltninger til tuberkulosens bekæmpelse, lov nr. 193 af 4. juni 1947 om bekæmpelse af

kønssygdomme og lov nr. 67 af 31. marts 1953 om karantæneforanstaltninger mod smitsomme sygdomme.

Hver af disse love indeholder indbyrdes noget forskellige betingelser for anvendelse af frihedsberøvende foranstaltninger. Såfremt man i den grønlandske sundhedslov skulle give en mere udførlig beskrivelse af betingelserne for anvendelse af de i bestemmelsen nævnte frihedsberøvende foranstaltninger, ville det være nødvendigt at overføre bestemmelserne af alle disse love, da de som nævnt ikke ganske falder sammen. Dette vil naturligvis være teknisk muligt.

Hvad særlig angår epidemiloven (1915-loven) skal man dog henlede opmærksomheden på, at den bestemmer, at en række sygdomme er underkastet obligatorisk behandling, og at ministeren desforuden er bemyndiget til at bestemme, at andre epidemiske sygdomme også kan behandles efter loven. Da epidemiske sygdomme kræver meget hurtig indgriben, og dette vil gælde ikke mindst for Grønland, måtte en lovbestemmelse altid indeholde ret vidtgående bemyndigelse for ministeren til at gribe ind, både med hensyn til hvilke sygdomme der kan omfattes af lovgivningen, hvilke foranstaltninger der kan træffes, og hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at foranstaltningerne kan bringes i anvendelse. Det vil ikke være muligt ved en lov at foregribe kommende tilfælde; bl. a. sker det, at kendte tilsyneladende godartede sygdomme kan optræde som farlige epidemier, der kræver hurtig indgriben under betingelser, som ikke kan forudses. For Grønlands vedkommende vides det, at f. eks. sygdomme som mæslinger og kighoste er betydelig farligere end normalt her i landet. Det tilføjes, at udvalget har fået forelagt udkast

til en bekendtgørelse i medfør af § 5 a, der vedrører kønssygdomme. Den følger i alt væsentligt den danske lov af 1947, men indeholder dog to udvidelser med hensyn til betingelserne for hospitalsindlæggelse, idet indlæggelse kan ske, når undersøgelse og behandling ikke forsvarligt kan finde sted på anden måde. Endvidere kan syfilispatienter altid indlægges. Begge bestemmelser er begrundet i de særlige forhold i Grønland,

og specielt med hensyn til bestemmelsen om indlæggelse af syfilis-patienter er det for udvalget oplyst, at sygdommen kan virke som epidemisk sygdom i Grønland, og at det er efter landsrådets ønske, at bestemmelsen er taget med i bekendtgørelsen.

Det tilføjes til slut, at man er rede til nærmere forhandling om sagen, såfremt det måtte ønskes.

P. u. v.

J. Trolle

formand.

Ministeriet for Grønland.